

שם התלמיד/ה:

הכיתה:

המזכירות הפדגוגית
למידה בונה אדם

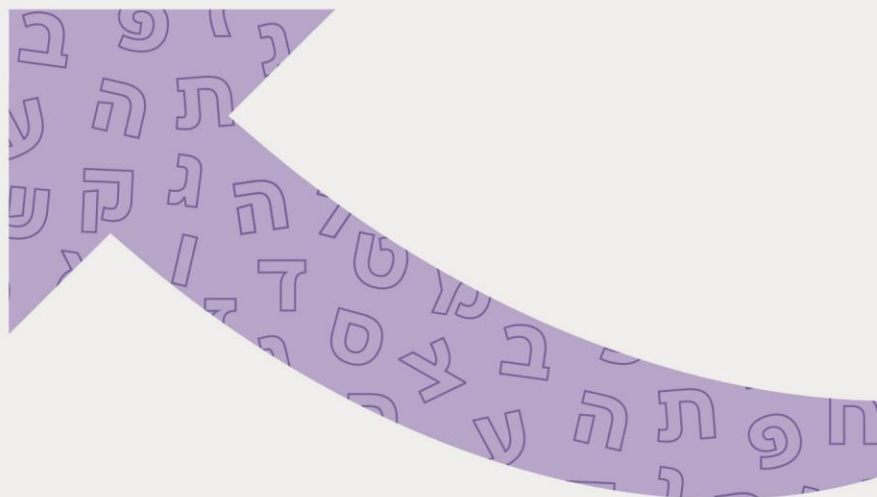
הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך

משרד החינוך

משימת ידע לשוני

תלמידים יקרים,

לפניכם שאלות העוסקות בידע לשוני. השאלות קשורות לטקסטים שקראתם: הטקסט "תנועות נוער" והסיפור "החתולה עליזה". אתם יכולים להיעזר בחוברת הטקסטים בזמן שאתם עונים על השאלות.

בהצלחה!

שאלות הקשורות לטקסט "תנועות נוער"

השלימו את החסר בקטע שלפניכם בעזרת מילים מתאימות מהשורש **ח-ב-ה**.

1

דוגמה

קוראים לי דן ואני **חבר** בתנועת נוער שפועלת ליד ביתי.

בתנועת הנוער הכרתי _____ (א) חדשים, ויחד שיחקנו במשחקי _____ (ב).

הפעילויות בתנועה גרמו לי _____ (ג) עם ילדים שלא הכרתי קודם.

איזו מילה מין המילים האלה היא **בצורת רבים**?

2

1 עצמאות

2 התנדבות

3 פעולות

4 מחנאות

בכל אחד מהמשפטים שלפניכם יש זוג מילים מודגשות. הקיפו את המילה המודגשת המתאימה לתוכן של המשפט. היעזרו בדוגמה.

דוגמה

תתקשר אליי **אם/אם** תצטרך עזרה.

- א. הילד בעלילון (קומיקס) אומר: "**הכל/הכל** שאני צעיר **בשביל/בשביל** להצטרף לתנועות נוער".
- ב. בסוף יום הלימודים צעדנו לכיוון **מגרש/מגרש** הספורט כדי לשחק "מחננים".
- ג. השנה נצא לטיול שנתי באזור **המדבר/המדבר** וניהנה מהנופים המיוחדים שלו.

בשורות 16–17 כתוב: "בתנועות נוער רבות עוסקים ב**מחנאות**, **כלומר** יוצאים לטבע ומקימים **מחנה בשטח**".

במה אפשר להחליף את המילה "**כלומר**" מבלי לשנות את משמעות המשפט?

- 1 זאת אומרת
- 2 למרות זאת
- 3 אחרי ש...
- 4 אבל

5

בשורות 26–27 כתוב: "החניכים בתנועה שמחים לגלות שהם יכולים לעזור לאחרים
על אף גילם הצעיר".

במה אפשר להחליף את המילים "**על אף**" מבלי לשנות את משמעות המשפט?

- 1 בעקבות
- 2 לעומת
- 3 למען
- 4 למרות

6

לפניכם משפטים מהטקסט. ענו על השאלה שאחרי כל משפט.

א. "ההצטרפות לתנועת נוער אינה **חובה**, אלא **בְּחִירָה** אישית של כל אחד" (שורה 7).

המילים **חובה** ו**בְּחִירָה** הן מילים: ?

- 1 דומות במשמעות שלהן
- 2 מנוגדות במשמעות שלהן

ב. "ב'פעולה' משחקים משחקי הַכָּרָה, שרים את שירי התנועה ו**מְשׁוֹחָחִים** על נושאים
חברתיים ועל נושאים שקרובים לעולמם של הילדים" (שורות 12–13).

המילים **מְשׁוֹחָחִים** ו**מדברים** הן מילים: ?

- 1 דומות במשמעות שלהן
- 2 מנוגדות במשמעות שלהן

ג. "הם מחפְּרִים את הַסְּנֵדוֹת עם חבלים בקשירות מיוחדות שעוזרות לְמִתְקֵן להיות **יְצִיב** ו**חזק**"
(שורות 18–19).

המילים **יְצִיב** ו**חזק** הן מילים: ?

- 1 דומות במשמעות שלהן
- 2 מנוגדות במשמעות שלהן

שאלות הקשורות לסיפור "החתולה עליזה"

7

בשורה 38 כתוב: "התחלנו **לחפש** בבית".

השורש של המילה לחפש הוא **ח-פ-ש**.

סמנו את **שני** המשפטים שהמילה המודגשת בהם היא מהשורש **ח-פ-ש**.

- 1 דן החל להתעניין בבישול ובאפייה ו**חיפש** באינטרנט מתכון לעוגת שוקולד ביתית.
- 2 טיפלנו בתוכי הפצוע שמצאנו בחצר, וכשהוא החלים שחררנו אותו **לחופשי**.
- 3 ענת קראה את כל ספרי המתח בספרייה, ולכן הפעם **תחפש** ספר בסגנון אחר.
- 4 כשחתולים מרגישים שהם בסכנה, הם **חושפים** את השיניים.

8

לפניכם טבלה: בצד ימין מופיע קטע שנכתב **בלשון עתיד** ובו כמה מילים מודגשות. בצד שמאל מופיע קטע ובו מילים חסרות.

השלימו את המילים החסרות **בלשון עבר** לפי המילים המודגשות בקטע שבצד ימין. היעזרו בדוגמה.

קטע בלשון עבר	קטע בלשון עתיד
<p>דוגמה</p> <p>ביום שישי הלכתי לספריית בית הספר</p> <p>א) _____ ספר על חבורת ילדים.</p> <p>אחותי _____ (ב) אל"י בסוף יום הלימודים</p> <p>א) _____ (ג) יחד הביתה.</p>	<p>ביום שישי אלך לספריית בית הספר</p> <p>ואקרא ספר על חבורת ילדים.</p> <p>אחותי תצטרף אל"י בסוף יום הלימודים</p> <p>ונחזור יחד הביתה.</p>

במשפטים שלפניכם מסומנות שתי מילים.
כתבו את שתי המילים האלה במילה אחת. היעזרו בדוגמה.

הילדים לקחו את ה**ילקוטים שלהם** והלכו לבית של רפאל.
הילדים לקחו את ה**ילקוטיהם** והלכו לבית של רפאל.

דוגמה

- א.** טל הביט ב**שעון שלו** וראה שהשעה מאוחרת.
טל הביט ב_____ וראה שהשעה מאוחרת.
- ב.** אני תמיד שמח כְּשֶׁאֶפְשֵׁר לִמְצוֹא מְשִׁימוֹת חֲדָשׁוֹת לְחִבּוּרָה שִׁלְנוּ.
אני תמיד שמח כְּשֶׁאֶפְשֵׁר לִמְצוֹא מְשִׁימוֹת חֲדָשׁוֹת ל____.
- ג.** החתולה עליזה הצליחה לאסוף אל ה**הפְּרוֹוה שלה** את כל הצבעים שיש לחתולים.
החתולה עליזה הצליחה לאסוף אל _____ את כל הצבעים שיש לחתולים.

בכל אחד מהסעיפים שלפניכם יש משפט מודגש, ומתחתיו שני משפטים.
סמנו לאיזה מבין שני המשפטים יש **אותה משמעות** כמו זו שבמשפט המודגש.
היעזרו בדוגמה.

רפאל התקשר לילדים כדי לספר להם איך הוא מרגיש.

- 1 רפאל התקשר לילדים במטרה לספר להם איך הוא מרגיש.
2 רפאל התקשר לילדים, ואפילו סיפר להם איך הוא מרגיש.

דוגמה

א. הילדים הצליחו במשימה בזכות שיתוף הפעולה ביניהם.

- 1 הילדים הצליחו במשימה אפילו שלא שיתפו פעולה ביניהם.
2 הילדים הצליחו במשימה כי הם שיתפו פעולה ביניהם.

ב. התגלגלנו מצחוק בעת הצפייה בסרט.

- 1 התגלגלנו מצחוק כאשר צפינו בסרט.
2 התגלגלנו מצחוק אחרי שצפינו בסרט.

משימת ידע לשוני בעברית

כל הזכויות שמורות למדינת ישראל, משרד החינוך, ראמ"ה. השימוש במסמך זה, לרבות הפריטים שבו, מוגבל למטרות לימוד אישיות בלבד או להוראה ולבחינה על ידי מוסד חינוך בלבד, לפי הרשאה מפורשת למוסד חינוך באתר ראמ"ה. זכויות השימוש אינן ניתנות להעברה. חל איסור מפורש לכל שימוש מסחרי וכן לכל מטרה אחרת שאינה מסחרית. אין להעתיק, להפיץ, לעבד, להציג, לשכפל, לפרסם, להנפיק רישיון, ליצור עבודות נגזרות בין על ידי המשתמש ובין באמצעות אחר לכל מטרה או למכור פריט מפרטי המידע, התוכן, המוצרים או השירותים שמקורם במסמך זה. תוכן המבחנים, לרבות טקסט, תוכנה, תמונות, גרפיקה וכל חומר אחר המוכלל במסמך זה, מוגן על ידי זכויות יוצרים, סימני מסחר, פטנטים או זכויות יוצרים וקניין רוחני אחרות, ועל פי כל דין; כל זכות שאינה ניתנת במסמך זה במפורש, דינה כזכות שמורה.